

۸۶۱۳۹

مقایسه رفتار آزار رسانی-آزاد پذیری در دانش آموزان ناشنوا و عادی

مقطع راهنمایی شیراز و بررسی برخی از عوامل مؤثر در این رفتار

زلیخا داربا: کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

خلاصه مقاله

انسان به حواس خود بسیار وابسته است و بواسطه حواس خود، تجربیات خود را می سازد و دنیای خود را شکل می دهد. یک محرومیت حسی دنیای تجربیات انسان را محدود می کند و بخاطر کاهش تجربیات یک عدم تعادل در تمام فرآیندهای روانی ایجاد می شود.

از آنجائیکه نقص حسی می تواند نوعی ناکامی برای دانش آموز باشد و این ناکامی منجر به واکنش در او بشود، این احتمال وجود دارد که دانش آموزان ناشنوا نسبت به دانش آموزان عادی رفتارهای پرخاشگرانه بیشتری نشان بدهند.

بر اساس کتاب راهنمای آماری (DSM IV) آزار رسانی جزئی از رفتارهای پرخاشگرانه محسوب می شود و از طرف دیگر جزئی از اختلالات سلوک و الگوی رفتارهای ضد اجتماعی در نظر گرفته شده است. بولتون و آندروود (۱۹۹۲) سه معیار مشخص را برای آزار رسانی-آزار پذیری ذکر می نمایند؛ رفتار آزار رسانی اغلب بدون برانگیختگی رخ می دهد، بطور مداوم تکرار می شود، فرد آزار رسان قوی تر از فرد آزار پذیر است.

جامعه آماری این پژوهش در گروه ناشنوا شامل کلیه دانش آموزان ناشنوا مقطع راهنمایی مدارس استثنائی شهر شیراز در سال تحصیلی ۷۸-۷۹ (۱۲۰ نفر) بود. جامعه آماری گروه عادی کلیه دانش آموزان مقطع راهنمایی مدارس عادی شهر شیراز در سال تحصیلی ۷۸-۷۹ را در بر می گرفت. نمونه آماری این پژوهش شامل ۶۰ دانش آموز ناشنوا و ۶۰ دانش آموز عادی به شیوه خوشه ای تصادفی و تصادفی ساده انتخاب شدند.

ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش عبارت بودند از:

۱- مقیاس آزار رسانی و آزار پذیری ۲- پرسشنامه ویژگی های جمعیت شناختی ۳- پرسشنامه بررسی برخی از عوامل آزار رسانی-آزار پذیری

متغیرهای مستقل در این پژوهش عبارت بودند از: وضعیت گروهی دانش آموزان (عادی یا ناشنوا) جنس، سن، پایه تحصیلی، تحصیلات پدر و مادر و وضعیت اقتصادی، متغیر وابسته میزان آزار رسانی-آزار پذیری بود.

جهت بررسی سئوالات پژوهش و تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون آماری تحلیل کواریانس استفاده شد.

بر اساس یافته هایی که در جدول A ارائه شده است میزان آزار رسانی-آزار پذیری در دانش آموزان ناشنوا، تفاوت

معناداری با دانش آموزان عادی نداشت ($P=0/62$).

بسمه تعالی

The First Seminar on Research
Findings in Special Education
20-21 May, 2001

Iran Special Education Supervision-Shiraz University



نخستین همایش یافته های نوین پژوهشی

در آموزش و پرورش استثنائی

۳۰ و ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۸۰

آموزش و پرورش استثنائی فارس - دانشگاه شیراز

مقایسه رفتار آزار رسانی-آزاد پذیری در دانش آموزان ناشنوا و عادی

مقطع راهنمایی شیراز و بررسی برخی از عوامل مؤثر در این رفتار

زلیخا داریا: کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

همچنین متغیرهای مستقل سن، پایه تحصیلی، میزان تحصیلات والدین و وضعیت اقتصادی تأثیر معناداری بر میزان آزار رسانی-آزار پذیری دانش آموزان نداشت، اما متغیر جنسیت بر میزان آزار رسانی-آزار پذیری تأثیر معناداری داشت ($P=0/2$) و به عبارتی پسران دارای آزار رسانی بیشتر و دختران دارای آزار پذیری بیشتر بودند.